
El Govern inicia els treballs per desenvolupar l'Estatut

El text de l'Estatut aprovat en referèndum el passat 18 de juny obliga a la modificació i l'elaboració de diverses lleis al Parlament de Catalunya. En alguns casos, com és l'Agència Tributària i el règim especial de l'Aran, l'Estatut fixa un termini perquè la cambra catalana adapti la legislació actual al nou text.

1. Drets, deures i principis rectors:

Hi ha un total de 24 drets i 14 principis rectors que comportaran l'elaboració o modificació de lleis al Parlament de Catalunya. Pel que fa als drets, l'Estatut preveu, a través de la Disposició transitòria primera, **un termini de dos anys** per tal d'adaptar al nou Estatut les lleis del Parlament i les normes amb rang de llei del Govern vigents a l'actualitat i que puguin resultar incompatibles amb els drets estatutaris. Els drets, deures i principis rectors que necessitaran d'un desenvolupament legislatiu són:

Drets:

Art. 16: dret a rebre prestacions socials i ajuts públics per atendre les càrregues familiars.

Art. 20: dret a expressar de forma anticipada les instruccions sobre les intervencions i els tractaments mèdics.

Art. 21.3: regulació dels fons públics que es poden destinar a centres docents privats per garantir l'accés en condicions d'igualtat i a la qualitat de l'ensenyament.

Art. 21.5: dret a la formació professional i a la formació permanent.

Art. 21.6: ajuts públics per accedir en igualtat de condicions als nivells educatius superiors.

Art. 21.7: ajuts per persones amb necessitats educatives especials.

Art. 21.8: drets de participació de la comunitat educativa en els assumptes escolars i universitaris.

Art. 23.1: dret d'accés en condicions d'igualtat i gratuïtat als serveis sanitaris de responsabilitat pública.

Art. 23.2: dret a elegir metge o metgessa i centre sanitari.

Art. 23.3: en relació als serveis sanitaris públics i privats: dret a ser informats sobre els serveis als que es pot accedir, sobre els tractaments mèdics, el dret a donar el consentiment per a qualsevol intervenció, a accedir a la història clínica pròpia i a la confidencialitat de dades sobre la salut.

Art. 24.1: drets d'accés a les prestacions de la xarxa de serveis socials de responsabilitat pública.

Art. 24.2: drets d'atenció a les persones amb necessitats especials.

Art. 24.3: dret a una renda garantida de ciutadania que asseguri els mínims de vida digna.

Art. 25.1: drets de formació i promoció professional i a accedir de forma gratuïta als serveis públics d'ocupació.

Art. 25.2: dret a percebre prestacions i recursos no contributius de caràcter pal·liatiu.

Art. 26: dret a un sistema de mesures que garanteixi l'accés a un habitatge digne.

Art. 27: drets mediambientals que requereixen que les lleis estableixin estàndards i nivells mínims de protecció i límits als drets d'informació.

Art.28.2: drets d'informació i de participació dels consumidors i usuaris.

Art. 29: drets electorals, dret a promoure iniciatives legislatives populars, dret de petició, dret a promoure consultes populars.

Art. 30: drets d'accés als serveis públics i a la bona Administració: les lleis han de regular les condicions d'exercici i les garanties relatives a l'obligació de les Administracions públiques de fixar les condicions d'accés i els estàndards de qualitat dels serveis públics i econòmics d'interès general i els supòsits en els què han d'adoptar cartes de drets dels usuaris i d'obligacions dels prestadors del serveis.

Art. 33.3 i 4: drets lingüístics davant de les administracions públiques. Les lleis han d'establir la forma en què s'ha d'acreditar el nivell de coneixement adequat i suficient de les llengües oficials a Catalunya per part de jutges, magistrats, fiscals, notaris, registradors de la propietat i mercantils, encarregats del Registre Civil, personal al servei de l'Administració de justícia i personal al servei de l'Administració de l'Estat situada a Catalunya. Tenint en compte l'article 143 del nou Estatut, aquesta llei pot ser catalana. Caldrà, però, estar pendents de la reforma de la LOPJ (Llei orgànica del poder judicial).

Art. 34: deure de disponibilitat lingüística.

Art. 36: drets en relació a l'aranès (en l'actualitat no es regula més enllà d'allò establert a la Llei 16/1990, de 13 de juliol, sobre el règim especial de la Vall d'Aran i és d'aplicació supletòria la Llei 1/1998 a dalt esmentada).

Principis rectors:

Pel que fa als principis rectors, contenen mandats dirigits als poders públics que en la majoria de casos requereixen la intervenció del legislador, per tal de modificar lleis ja existents o dictar legislació nova. Això succeeix, per exemple, en la protecció de les persones i de les famílies (art. 40); en les "polítiques de gènere" (art. 41); en la cohesió i benestar social (art. 4e); el foment de la participació (art.43); la promoció de l'educació, la investigació i la cultura (art. 44), el medi ambient (art. 46), l'habitatge (art. 47); la mobilitat i seguretat vial (art. 48); la protecció dels consumidors i usuaris (art. 49); el foment del català (art. 50); la cooperació al foment de la pau i cooperació al desenvolupament (art. 51); la promoció de les condicions per garantir l'accés sense discriminacions als serveis audiovisuals (art. 52); l'accés a les tecnologies de la informació i de la comunicació (art. 53) o el coneixement i el manteniment de la memòria històrica (art. 54).

2. Institucions:

Per donar compliment al contingut d'aquest Títol, caldrà la modificació o elaboració de lleis en un total de 21 àmbits, així com la constitució de la Comissió Bilateral i de la Comissió Mixta d'Afers Econòmics. Així doncs, caldrà modificar o elaborar les següents lleis:

- Modificació de la Llei 3/1982, de 23 de març, del Parlament, el president i el Consell Executiu de la Generalitat.
- Caldrà dictar la Llei del Consell de garanties estatutàries, tot modificant la Llei 1/1981 del Consell Consultiu de Catalunya.
- Adaptació de la Llei del Síndic de Greuges (Llei 6/1984).
- Modificació de la de la Sindicatura de Comptes (Llei 6/1984).
- Elaboració per llei, que haurà de ser aprovada per la majoria absoluta del Ple del Parlament, dels termes per a la designació dels senadors (Disposició addicional primera).
- En l'àmbit de l'Administració de la Generalitat, modificació de la Llei 13/1989 d'organització, procediment i règim jurídic i el Decret legislatiu 1/1997, en matèria de funció pública.
- En l'àmbit de l'organització territorial i del govern local, s'haurà de regular per llei:
 - l'atribució de competències als municipis (art. 84 del nou Estatut).
 - la creació, modificació i supressió i establiment del règim jurídic de les vegueries (art.91).
 - el règim especial de l'Aran (art.94) **en el termini de quatre anys** (Disposició addicional cinquena).
 - la creació del Consell de Governos locals (art.85). .

Això obligarà a modificar, entre d'altres, la Llei municipal (Llei 8/1987), la de les diputacions provincials (Llei 5/1987); la comarcal (Llei 6/1987); la de l'àrea metropolitana de Barcelona (Llei 7/1987) i la Carta municipal de Barcelona (Llei 22/1998).

- Establiment per llei del Parlament d'un fons de cooperació local (art. 219).
- Elaboració d'una Llei d'hisendes locals de Catalunya (art. 219 i 220).

- Elaboració de la llei electoral.
- Elaboració de la llei de consultes populars.
- Caldrà crear, per llei, l'Agència Tributària de Catalunya (art. 204), **en el termini d'un any** a partir de l'entrada en vigor de l'Estatut (Disposició final segona). Dins del termini de dos anys es crearà, d'acord amb l'Estat, un Consorci o ens equivalent que podrà transformar-se en l'Administració tributària de Catalunya.

I a més:

- Caldrà constituir, d'acord amb l'Estat, la Comissió Bilateral Generalitat-Estat prevista a l'article 183.
- Caldrà constituir la Comissió Mixta d'Asser Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat (art. 210) **en el termini de sis mesos** des de l'entrada en vigor del nou Estatut (Disposició final tercera).
- Caldrà constituir una Comissió integrada per les administracions de l'Estat, l'autonòmica i la local amb l'objectiu de fer un seguiment de l'acompliment de la Disposició addicional tercera (la inversió de l'Estat a Catalunya en infraestructures s'ha d'equiparar a la participació relativa del PIB de Catalunya amb relació al PIB de l'Estat per un període de 7 anys).

3. Administració de Justícia:

L'Estatut preveu, en aquest cas, la modificació i elaboració de lleis en 6 àmbits de la justícia:

- La possibilitat que el Parlament dicti una llei atribuïnt funcions al Consell de Justícia de Catalunya (art. 98).
- El Parlament també pot legislar sobre el personal no judicial al servei de l'Administració de Justícia en els àmbits previstos a l'article 103, inclosa la possibilitat de crear cossos propis de funcionaris.
- Correspon també a la Generalitat legislar sobre:
 - l'oficina judicial -d'acord amb la llei orgànica- (art. 105)
 - els serveis de justícia gratuïta (art. 106.1)
 - els instruments i procediments de mediació i conciliació en la resolució de conflictes (art. 106.2)
- Es fixarà també per llei la capitalitat de les demarcacions judicials (art. 107.3).

4. Competències:

Per tal que el nou Estatut tingui una aplicació efectiva, es revisarà la legislació catalana vigent referent a totes les matèries que el nou text estatutari atribueix a la Generalitat com a competències exclusives o compartides, per tal d'adequar-la al nou abast de l'exclusivitat i del desenvolupament legislatiu.

5. Reforma de l'Estatut:

En aquest cas, el nombre de normes a modificar que planteja el nou text, són dues:

- Per tal de regular les propostes populars i municipals d'iniciativa de reforma de l'Estatut, s'hauria de modificar, d'una banda, la Llei d'iniciativa legislativa popular i, d'altra banda, la Llei municipal.
- També caldrà reformar el Reglament del Parlament per preveure la transformació de la proposta d'iniciativa popular o local en iniciativa parlamentària.

20 de juny de 2006